Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze kaderbrief 2026 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Zaaknummer : 647172
Behandelend team : team Veiligheid
Status : Openbaar

Besluit om

1. De zienswijzebrief op de kaderbrief 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (zie bijlage 1).
2. De zienswijzebrief te versturen aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Inleiding

De gemeente Beuningen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Het is een organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten.

Op 15 november 2024 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de VRGZ de kaderbrief 2026 verstuurd (zie bijlage 2). In deze kaderbrief wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen, het beleid en de verwachte financiële consequenties voor de begroting 2026. U krijgt de mogelijkheid om voor 1 februari 2025 uw zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de VRGZ. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR).

Beoogd effect

Met het sturen van de zienswijze geeft de gemeenteraad het AB de Beuningse input over de kaderbrief mee, zodat het AB die samen met de input van andere gemeenten kan verwerken.
Het lange termijn doel van de kaderbrief en de zienswijze van de raad is dat de gemeente Beuningen een goed werkende GR heeft die bijdraagt aan een veilige regio waarbij rampen en crises zo goed mogelijk worden voorkomen en bestreden.

Argumenten

1.1. *In de zienswijzebrief benadrukt u de financiële onzekerheid van gemeenten en veiligheidsregio's.*
De Nederlandse gemeenten staan de komende jaren voor een grote financiële uitdaging. Het Rijk heeft eenzijdig besloten om de manier waarop gemeenten worden gefinancierd met ingang van 2024 te herzien. Ook worden veiligheidsregio's mogelijk gekort op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Dit brengt financiële onzekerheid met zich mee. De VRGZ heeft aangegeven dat zij bij het opstellen van de kaderbrief rekening houdt met deze financiële druk. In de zienswijzebrief verwijst u naar een brief van de colleges in het Rijk van Nijmegen. In deze brief is opgeroepen om scenario's uit te werken waarbij structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. De VRGZ heeft deze oproep meegenomen en u geeft in de brief aan dit op prijs te stellen en benadrukt daarbij dat het belangrijk is om scherp te blijven op de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten.

1.2. *Zo weet het AB waarmee het rekening moet houden bij het opstellen van de bezuinigingsvoorstellen.*
In de kaderbrief beschrijft de VRGZ dat zij genoodzaakt is om te gaan snijden in dienstverlening. Dit heeft gevolgen voor crisisbeheersing en de brandweer en daarmee voor de veiligheid van de

samenleving. In de zienswijzebrief roept u daarom op om een scheiding aan te brengen tussen wettelijk verplichte taken en optionele taken. U vraagt daarbij om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen.

1.3. Met de brief maakt u inzichtelijk dat de VRGZ onder druk staat.
Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de veiligheidsregio's vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. De Landelijke Agenda is opgesteld door het Rijk en door veiligheidsregio's waar de koers voor crisisbeheersing tot 2029 is uitgezet. Tegelijkertijd worden veiligheidsregio's mogelijk gekort op de beschikbare middelen hiervoor. Dit is niet in balans. U vraagt daarom in de zienswijzebrief aan de VRGZ om dit regionaal en landelijk te monitoren en onder de aandacht te blijven brengen.

1.4. Hierin benadrukt u ook het belang van (preventieve) ondersteuning aan personeel en het proces daaromheen.
De assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners neemt toe. Het is daarom belangrijk om preventief goede ondersteuning te bieden aan het personeel. Het is goed dat de VRGZ daarom betrokken is bij diverse ontwikkelingen over PTSS. In de zienswijzebrief vraagt u daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.

1.5. U heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.
U kan in de zienswijze aangeven wat u van de kaderbrief vindt en deze reactie kan de VRGZ verwerken in haar plannen. De VRGZ benoemt in haar kaderbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen en in de Gemeenschappelijke Regeling staat beschreven dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

2.1. Door het versturen van de zienswijzebrief kan het DB door met de procedure.
De zienswijzebrief moet gericht zijn aan het DB van de VRGZ. Het DB geeft een reactie op de zienswijze. Dit wordt voorgelegd aan het AB die uiteindelijk de kaderbrief vaststelt, waarmee de procedure wordt afgerond.

Kanttekeningen

1.1. Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ uw input opvolgt in de ontwerpbegroting 2026.
Met een zienswijzebrief geeft u een reactie op de kaderbrief 2026. De VRGZ neemt deze input mee om te verwerken in de ontwerpbegroting 2026. Het is mogelijk dat de VRGZ door de huidige ontwikkelingen en activiteiten haar taken niet binnen de reguliere begroting kan opvangen. Een voorbeeld is het huidige onderzoek naar de kostenverdeelsleutel en het vastgoed. Mogelijk leidt dit tot een hogere bijdrage in de ontwerpbegroting 2026. Deze hogere bijdrage moet wel voldoen aan de kaders die het AB op 19 april 2018 heeft vastgesteld. Op dit moment is daar nog onvoldoende zicht op. U heeft bij de ontwerpbegroting 2026 ook de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

1.2. Het is nog niet duidelijk of de bezuinigingsvoorstellen in de ontwerpbegroting 2026 nodig zijn en wat zij gaan inhouden.
De bezuinigingsvoorstellen worden zo concreet mogelijk in de ontwerpbegroting 2026 opgenomen en financieel vertaald. Tegelijkertijd heeft het Rijk nog geen uitsluitsel gegeven of de korting op de BDuR definitief is. Verder geeft de VRGZ in haar kaderbrief aan dat er structurele keuzes gemaakt moeten worden, omdat er geen ruimte is in de huidige begroting om bezuinigingen op te vangen. Het is niet duidelijk wat deze keuzes dan gaan zijn. Wel geeft u in de zienswijze richting aan deze keuzes waar het bestuur van de VRGZ mee aan de slag kan gaan.

Financiën
De kaderbrief bevat geen financiële vertaalslag. Deze vertaalslag wordt gemaakt in de conceptbegroting 2026. De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om ook hierop een zienswijze in te dienen.

Tijdspad
Een conceptversie van de zienswijzebrief wordt na behandeling in de commissie samenleving & bestuur toegezonden onder voorbehoud van vaststelling in de gemeenteraad, vanwege de door de VRGZ gestelde deadline van 1 februari 2025. Na de behandeling in de raad wordt de definitieve zienswijzebrief in bijlage 1 verstuurd.

Duurzaamheid
Dit voorstel heeft geen invloed op duurzaamheid.

Communicatie/Participatie
We versturen een (concept) zienswijzebrief aan het DB. De zienswijzebrief is opgesteld door een werkgroep van de 14 deelnemende gemeenten. Deze werkgroep bestaat uit adviseurs openbare veiligheid (AOV) en financieel adviseurs van de gemeente Beuningen, Culemborg en Buren.

Evaluatie
Het DB geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrief. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of het beoogde doel is behaald.

Bijlagen
- Bijlage 1: Zienswijzebrief kaderbrief 2026 VRGZ
- Bijlage 2: Kaderbrief 2026 VRGZ

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester